

NORSK ORGELKONSULENTFORENING

Kulturmiljølovutvalget
kulturmiljoloovutvalget@kld.dep.no

INNSPILL I ARBEIDET MED NY KULTURMILJØLOV

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til arbeidet med ny kulturmiljølov.

Norsk orgelkonsulentforening (<https://www.orgelkonsulent.no/>) er en selvstendig sammenslutning av orgelkonsulenter i Norge. Den ble stiftet på initiativ fra KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter. Foreningen er et fagforum for orgelkonsulenter i Norge og arbeider for en styrking av rådgivningstjenesten i forbindelse med orgelanskaffelser og restaureringer. Foreningen skal også arbeide for en styrking og videreutvikling av norsk orgelkultur. Blant foreningens medlemmer finner vi landets fremste eksperter på norsk orgelhistorie og kultur.

Norsk orgelkultur er en lite påaktet del av vår kulturhistorie. Den knyttes i stor grad til landets mange kirker som en del av det kirkelige inventaret. De norske orglene er i dag ikke underlagt noen form for lovregulert vern. Til sammenlikning har flere andre europeiske land et slikt vern.

I sammenlikning med våre naboland er norsk orgelhistorie ikke så omfattende, men ikke desto mindre særpreget. Mange instrumenter har vært levert fra utlandet, men også lokal orgelbyggertradisjon og enkelte orgelbyggere på nasjonalt plan har bygget orgler i våre gudshus. Særlig 1800-tallet representerte en oppblomstring av innenlands orgelbygg.

Orglet er både en bruksgjenstand og et kunsthåndverk. En del verdifulle instrumenter er dessverre gått tapt i moderniseringsiver, men fremdeles finnes det eksempler på originale instrumenter som etter foreningens syn bør vernes. De siste årene har forståelsen for de historiske instrumentenes verdi økt og flere orgler er blitt restaurert og tilbakeført original stand etter antikvariske prinsipper.

Vårt anliggende er delvis ivaretatt gjennom Kirkerådets innspill om inventar og løse gjenstander. I og med at orglet i de fleste tilfeller er kirkens største inventarobjekt bør også dette få et særskilt vern i de tilfellene hvor orglet har kulturhistorisk betydning. Et slikt vern kunne for eksempel vært gradert og knyttet opp til et nærmere angitt tiltaksnivå:

- Orgler av særskilt historisk betydning
- Orgler av stor historisk betydning
- Orgler hvor deler fra et historisk instrument er bevart

Vi håper at vårt innspill kan være av interesse for utvalget, og står gjerne til disposisjon for utvalget ved evt. spørsmål.

Oslo 1.2. 2023

Styret i Norsk orgelkonsulentforening

Bjørn Andor Drage, leder (93022758)

Abram Bezuijen

Anders Eidsten Dahl

Tim Stern

Anders Hovind, sekretær (97002768)